

LUDAS MATYI

IV. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
MINDEN VASÁRNAP
Ára 3 óra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
kiadó hivatalba
Városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, april 24.
1870.
17. szám.

GYŪJTŐKNEK
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle
kézirat, mely LUDAS
MATYI-nak van szánva.

Papirragóhoz!

Ki vagy? nem tudom s nem keresem,
Hogy negyvennyolcnek vagy hive
Ezt tudom, és hogy oly ember vagy
Kinek helyén van a szíve!
Ezért irok hozzád, és ezért
Biztatlak, kérlek, hogy folyvást
Tégy, irj, küldj rigmust a Matyinak,
Lesz egy kis haszna, majd meglásd!

Én, — mint láthatd — majd minden héten
Hol egyiket, hol másikat
Előveszem, s böggő vonómmal
Porolom a kabátjukat!
Te mostanában elhallgattál
Miért? nem tudám megfogni!
No... gondolám, hegedű szóban
Mesét fogok majd mondani.

S irtam két sort, — halálról, göresről,
Meg a jobb oldal pántjáról;
S te két sorra oly szépen irtál
Negyvennyolcasok pántjáról!

Szóltál: szépen, szóltál igazán!
Fogadd érte balkezemet,
Mert a jobb, — mint tapasztaljuk is —
Mindig csak hinárba vezet; —
Személy válogatást hát ne tégy
Kezd az elsón, és így tovább,
Mit én veretlen hagyok rajtuk:
Verd te tüstént jobban odább!*)

Hanem egyre figyelmeztetlek:
— És ezt vedd tőlem jó néven,
Nehogy a mit a vámon nyertél
Elveszejtse majd a réven. —
Ha Borsszem Jankóval kikezdesz:
Husángot elő! izibe,
Ki kutyával játszik — jól tudhatd —
Annak bot legyen kezibe!

NAGY BÖGÖS.

*) Ne biztasd oly nagyon édes jó Böggösöm! mert biz isten még majd szót fogad.
Matyi.

Csata előtti közösügyes honvéd predicatio.

Alapige: Énekek éneke 1. 4. —
Vonj minket és futunk!

Előfóhász: A mi segedelmünk és menekülésünk légyen az atya Albrecht, a fiu szent Benedek és a szent lélek Clam-Gallas nagy nevében, a ki futott, szaladt, rohant, *Amen!*

* * *

Vitéz közösügyes honvédelmi börsereg! —

Megrökönödött szívvel jelentünk meg e harc-bor-zadályos helyen, kebleinkben remény és kétség harc-zolnak kemény tusát. — A dobok és trombiták néma harsogása, a paripák halk nyerítése, a zászlók rejtelmes suhogása, a bekövetkezendő harctól előre elsápadt arcok nemzeti színü halvány pirossága, a felálló hajszálak borzománys meredezése, az ülő részek egy zab-szem befogadására képtelensége, azon szomorú eshetőséget tüntetik fel szemünk előtt, hogy itt a létel oda is sorsosulhat, miképpen még emberhalál is történhetik.

Vitéz közösügyes börsereg! — Látom arcukról a lelkesedés halk mennydörgését levillámlani, látom hogy érzelmeitek szegének fejére koppintottam buzdításom kalapácsával, s felzárva kebletek lakatját menydörgő szavam nyikorgós kulcsával, kihoztam érzelmeitek kaszárnyájából a poloskás priesen hentergő elszánt kétségbeesést. — De hogy ezen napvilágra kirukkoltatott érzeményeket a feledés patrontásába ne rejtjük — nekem mint a vitéz közösügyes börsereg lelki gyenyeralísának keblem pressiója által parancsolt ördém, hogy e főntebbi érzeményeket a jelenleges kötelességek minéműséges állapotához képest adjusz-tirozzam, úgy a mint dukál. — Kötelességem, hogy e lelki menázsit elmém ferdebakkancsu, sárgafekete zsinóros strá'mestere által éhen halni készülő lelketek számára, oh közösügyes vitézek! — kiszolgáltassam, s így szellemi prófuntal készitselek benneteket az örök életre. — Megemészthetetlen volna ezen prófunt, komisz kukoricza gombóc-zhoz szokott közösügyes gyomrotoknak s még tán kólikát is idézhetne elő: ha én azt tudományom rozsdás fringiajával föl nem szeldelném gyürkés karajokra, s bátorító szózatom bab-levesével föl nem ceszteném!

Ilyen első gyürkés karaj azon kötelesség, miszerint melynélfogva életünk mivoltát megrövidíteni, s földi pályánk lágerjának sánczait saját magunknak alá-minázni a szentséges roma pápa által excommunicatio terhe alatt szorosán tiltatik. — Ide vonatkozik a szent-írás is midőn így szól: „Édes az élet, s jó minékünk szemecinkkel nézni a napot!”

Keresztyén közösügyes vitéz honvédelmi börsereg! — Szent kötelességünk nekünk a mennyei zapfen-streich hívogatására hallgatni, — elkerülvén minden

olyatén sort, mely életünk jelenleges mivoltának bátor-ságos existenciáját megkönygrátczézze. — Ez lebegett Böles Salamon előtt is midőn így szól: „vonj engemet és futunk utánna!” — Mely arany szavak értelmében kifogom előtökbe találni azon szellemi kását, melyet ki kanalazván, megérthetitek, miszerint veszély idején minden közösügyes börseregbeli honvédelmi vitéznek első kötelessége, hogy bakkancsát lerugván, fusson a merre lát, — mert ha nem, úgy is megfutamittatik.

Hogy voltaképpen és tulajdonképpen mért szükség veszedelem idején eleblábolni, ezt már ugyan ná-lamnál bővebben kifejté és tettekkel is bebizonyítá Be-nedek bátyánk, ki a makaronit zabáló taliánok és a krumplival hizlalt burkusok elöl, már több ízben *rend-ben visszavonult*, mindazonáltal szükségesnek tartom, hogy e tárgyról én is szóljak némelyeket.

Szégyen a futás de hasznos! — ezt tartja a köz-példabeszéd. — Én pedig azt mondom keresztyén köz-sügyes honvédelmi börsereg! — hogy az semmiféle-képen sem szégyen. — Szalad a franczia, — le után-nunk! — mondáa győri insurgens a franczia háborukor. Valjon szégyen volt-e a francziára nézve, hogy szaladt? Bizony nem volt az szégyen! Hát az insurgensekre szégyen volt-e hogy futottak? Ugyan már hogy lett volna szégyen, mikor *muszáj* volt nekik. A különbség csak az volt, hogy a börsereg elöl futott, a franczia armádia pedig hátul. — De azért mind a kettő csak fu-tott! — Kérdezzétek csak meg Kerge Pál urat, az majd még élesebb logicával be tudja ezt bizonyítani.

Szent kötelességünk futni, már csak azért is, mert életünk nem csak a miénk, hanem a hazáé is lévén, azt nem szabad veszedelemnek kitenni, — mert még 1849-ben megmondta Pálfi Berezi, hogy szép a hazáért élni! — Egyébiránt keresztyén közösügyes honvéd börsereg! minek fejtegessem előttetek tovább ezen sort, úgy is látom már szemecitek-ből a jó szándékot, s hallom ajkai-tokról susogni a felvett szent leczkét: — vonj minket és futunk utánna! — Örömmel tapasztalom, hogy nem hijában vesztegettem a szót rátok, — megértettek.

Kiki készítse el tehát magát úgy a miként illik, — lévén készen a szaladásra. — Mert bizony mondom tinéktek, hogy hijába is erőlködnétek, hasztalan lenne „*az ösztön ellen rugodózní*” úgy is elagyabugyalnának benneteket!

Azért ha megzendül a harezi tárogató, csak a sor katonaság élén álló Benedek bátyátokra nézzetek, — amerre az megy, arra menjetek ti is, úgy tudom, hogy nem esik kár bennetek!

Azért hát előre! Indulj jobbra át! balra át! köz-zépen szakadj meg! Eljen a közösügyes honhaza! El-jen a hadügyminiszter, a kié a veréb, a hatalom és a delegatio, — Amen.

Dr. Nyulláb Chrisostomus,

első magyar általános második függőleges fe-lőlötlen miniszteriális honvédelmi közösügyes börseregbeli szántsándékos tábori káplán!

Deák Ferencz kultusza.

Deák bácsit mindenfelől
Kapkodják ám hátul — elől,
Akármikép viczezel is bár . .
„A szekérrud nagyon rájár.“

Ugy tekinti saját pártja:
Mintha volna „játékkártya,
Játszott is úgy vele — hada:
Hogy szépen „skártban“ marada.

Most közelebről is ime
Fülön csipte őt Fiume!
Hogy váltsa be adott szavát,
„Ne pofozza önnön magát.“

Ugy bizony; de Deák atyus!
Nem Kátó! — és nem Regulus!
Szava „álpénz,“ — ő kiadja,
„Ám lássa, — ki elfogadja.“

Azért egyre ígér — ajánl,
Ha könnyenhivőkre talál;
Ígért ő a nemzetnek is,
„Veri is ám a nemezis.“

Alább alább száll mindennap,
Kürtölje bár száz bérenczlap
Hirét, nevét, dicsőségét,
Ő elérte gyászos végét.

Erély s erő elhagyták már
S így a „közösügyi hinár“
Közepéből nem mozdulhat,
Legfőlebb csak belefulhat.

Pedig ha ő mint szikla áll,
„Negyvennyolezről nem retirál,
Ha a honnak, nem Bécsnek él:
„Imádott vón a nemzetaél.“

Papirragó.

Sziporkák.

Abban a vármegyében, a mely a forradalom után körülbelül 10. darab megyefőnököt szolgáltatott a Bach kormánynak, — történt az anno ebben az esztendőben, hogy egy nagyságos prépost ur egyik egyházban e szavakkal izgatott a közös iskolák ellen: „semmiképpen el ne fogadjátok a közös iskolát, — mert akkor gyermekeitek többé nem fognak úgy köszönni hogy „Diesértessék az ur Jézus Krisztus!“ — hanem úgy hogy „Adjon isten szerencsés jó napot!“

Ugyan ugyan édes főtisztelendő uram ne veszedjék ilyen nagyon, mert bizony megéri, hogy a római pápa kinevezi *tiszteletbeli szentnek*, akkor aztán nem lesz ám szabad unokahugokat tartani.

A „*vasárnapi ujság*“ egyik számában egy czikk elején ez olvasható, — „Egy karakter kép, a nevét sem kell aláírni, már is tudja az ember, hogy disznókkal van dolga.“

A czikk alá aztán az van írva hogy: *Varga János.*

Egy társaságban B. gyarmaton, szóba jövéen a római pápa esalhatatlansága, egy helybeli vendéglős, különben ismertes lótrafikáns, egész komolysággal mondá:

No csak jöjjön hozzám az a római pápa lovat venni, majd megmutatom én neki, hogy esalhatatlan-e?!

A Bach korszak alatt a cseh beamter az adófizetők közé a Ref. Eklézsiát így írta be: *Elizabeth Röff.*

Legujabb hir.

Veszekedik a Vatikán:
Egy szöke jányon: Katikán,
Azt mondja hogy „esalhatatlan“
Bár a szive tüzes katlan.

Reverendás szent atyusok,
Ninesen e leányhoz jussok.
Otthon van a „jó testvérök“
Szikrát kaphat könnyen vérök.

És ha asztán haza jönnek,
Látván hogy kis „dombok“ nőnek,
Mondják nem volt: „esalhatatlan“
S legördül a függöny-paplan,
S dolguk neveti a kaplan.

A szent concilium szekere.

Mondá pedig egy püspök: „a római szentszék a szekér, mely elibe mink vagyunk fogva, hogy azt vonjuk a népek idvességére.“

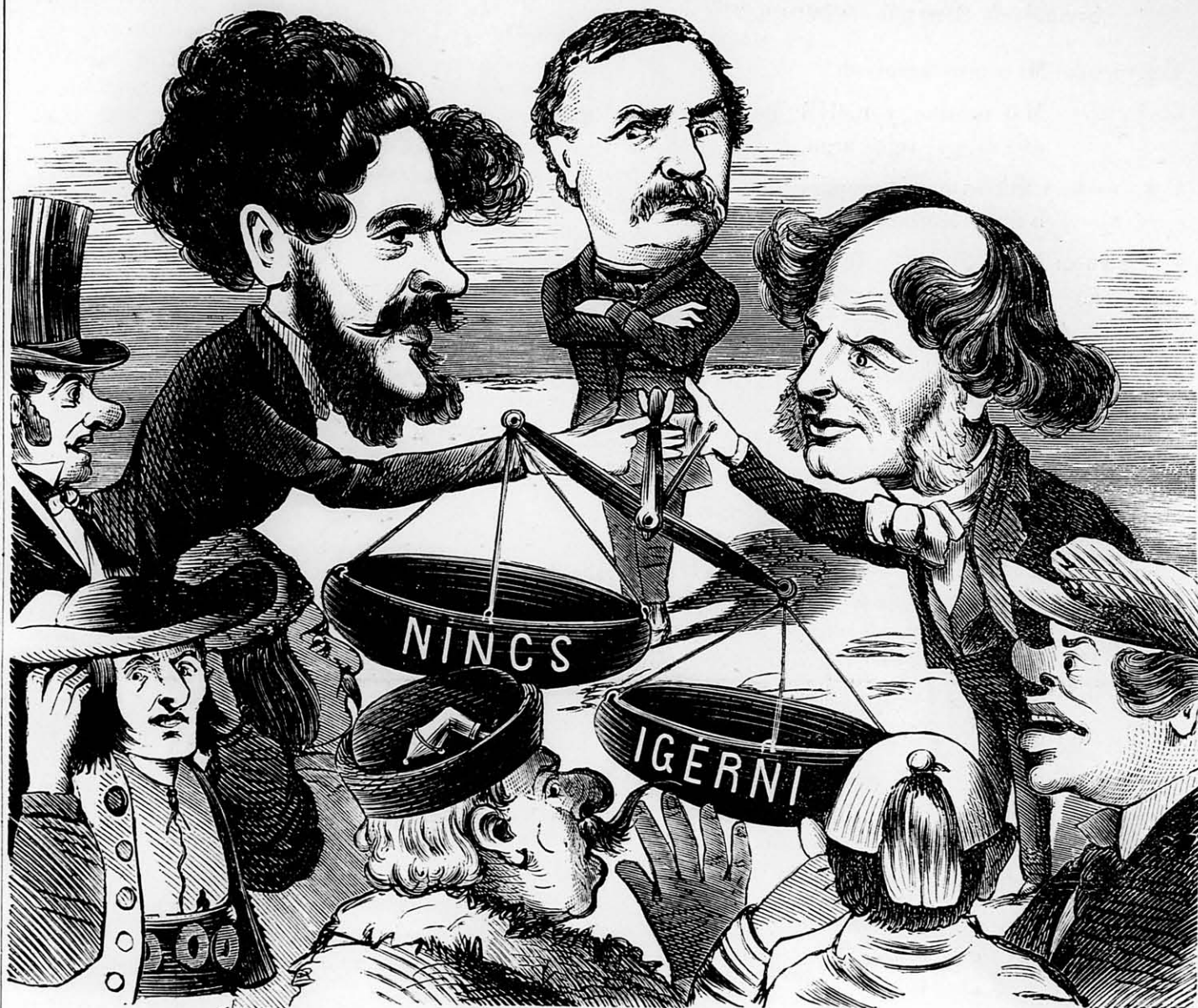
Ludas Matyi ezt az előfogatot így képzei.

Fricskák.

A mi egyik embernek jó, az a másiknak nem jó. Lám páter Trittytroty bibornok kalapot nyer Rómában azért, hogy a jézsuitákhöz pártolt, — ez neki jó; — hanem a magyar nemzetnek meg az nem jó, hogy egy tekintélyes külföldi lap *kevés szellemi tehetséggel felruházott egyén*-nek mondja a magyar katolikus egyház főpapját.

A komjáthi Canon III rész, 44. pontja megtiltja a papoknak a prókátorkodást; ezt a Canont Együgyű András uram Baranyában tavál leszavaztatá kedves öse Környéki úr kedvéért, s ez Lajoskára nézve jó; hanem a lúzsoki egyházra nézve meg nem jó ám, hogy az a pap, ki egy házaspárt a templomba copulál, ugyanazon házaspárnak ugyan azon pap — mint prókátor — viszi a válóperét a megye törvényszékén.

A nemzetiségek vérmes reményeinek politikai mérlege.

Deák Ferencz: Nincs könnyebb mint ígérni.

Páter Szuppának is jó a besztercebányai püspökség; Eötvösnek jó a teljes búcsu, — a mit ezen kinevezésért páter Trütytrotytól nyert; hanem az országgyűlésre nézve nem jó ám, hogy az ilyen *fráterek* az ő sorai közül kerülnek ki.

Páter Makutyinak is jó lesz a pécsi kanonokság, meg a dunaföldváriaknak is jó lesz, hogy a *három águ vasvellás* predikációktól megszabadulnak; hanem a pécsi káptalannak nem tudom jó lesz-e? Ha ő minden gyermekivel együtt berukkol! *)

*) Hogy ne lenne jó? hisz van ott több is olyan.

Szedő.

Szeniczai Ödönke megolvassván a Ludas Matyi-ban a duna-szentgyörgyi atyafiak interpellációját, vállalat vonított s ezt mondá: bánom is én akármilyen oldaliak leszek, régen miniszteri hivatalnok leszek én már, mire ismét választásra kerül a sor, — megígérte Feri bátyám! — nekem ugyan több bivalomat nem eszítetek meg.

Borsszem Jankó és Ivánka Zsigó a jobboldal mulattatására majom színházat rendeznek be, Pálfi Berczit már szerződtették is primo amoroso orángútnak.

Népszámlálási jelenet.

Személyek: Ügynök és két cigány.

Ügynök: Mi a neve kendnek?

Czigány: Már minthogy melyik nevem kérem átozással tejes uram?

Ügynök: Csak az igazit mondja meg, nem azt a melyiken közönségesen hívják.

Czigány: Boros József

Ügynök: Mikor született?

Czigány: Mikor Napoleon farancia császár hadakozási sorban ráeresztette a népit a rácz királyra, — ott abba a hideg országba.

Ügynök: Vallása? nős-e?

Czigány: A falu vallásán vagyok, férjem ninesen.

Ügynök: Hivatása?

Czigány: Nem igen szoktak híni máshová, csak lakodalomba, — inkább csak magam jó szántából megyek úgy névnapokra köszönetni.

Ügynök: Foglalkozási viszonya?

Czigány: Télen át gyantározás, — nyáron téglavetés.

Ügynök: Hol született?

Czigány: A falu végén.

Ügynök: Tud-e olvasni?

Czigány: Igen is kérem átozással, én szoktam megolvasni a bandának a gyűvedelmit

Ügynök: Tud-e írni?

Czigány: Innyi? Igen is ha van. — Megiszom a bort is, pálinkát is, meg még a rámpampolit is!

Ügynök: Lakója van-e?

Czigány: Nines.

Másik cigány: Hát azok a bogarak ott abba a borzas fejedbe nem a te lakóid?...

Czigány: Nem bizon! mert csak tetüled kéredzkedtek hozzám külesönbe.

Kell a hunczutnak több koma.

Miután elhagyott árva alkotmányunkal némileg magam is egy lében uszom, a mennyiben dicsőségesen uralkodó kormányunk azt is keresztvizre tartotta, keresztfiául fogadta, később pedig megtagadván, a Körös fürdő vizébe akarta fojtani, nekem pedig akad egy istentől elrugaszzkodott kereszt komám, ki később a papnak, — bábaasszonynak. — segrestyésnek fáradsága fejében adott összes 6 frt 20 krt is felszámítá az én terhemre; ennek folytán tehát és ennek következtében tudtára adom mindenkinek, kiket illet vagy jövődben is illehet, miszerint még okvetlenül születendő 12 gyermekem részére szükségendő, hasonló minőségű keresztkomák elkerülése tekintetéből, ezennel *nazarénusnak* esapok fel! akkor aztán miattam lehet a római pápa is esalhatatlan! elég hogy én az első komámban is oly infámiter beleveztettem.

Valóban az ilyen komák „nihil *Valent.*“

Kelt Balasa-Gyarmaton 1870. évi april hó 14-én.

Aszalay haszalay vaszalay Timotheus,
szomorodott szivü kereszt koma.

Mit csináljak?

Elmennék én miniszternek . .
De nincs kedve rá Eszternek *)
Mondja: ne vágygyam magasra . .
Igy nem huznak a fogásra.

Elmennék én honvédtisztnek . .
De Kuhnék nekem nem hisznek,
Mondják: nem tennék semmi jót . .
Csinálnék majd ribilliót.

Elmennék én Rómába is . .
Lennék püspök vagy bába is,
Még sem lennék esalhatatlan —
Nem hisznek babában, papban.

Tudom már én, mit csinállok?
A helyett hogy opponálok:
Beállok most hevenyébe . .
A Smerling regementjébe.

Oh mi felséges gondolat!
Ennél nem tehetnék jobbat, —
Most osztják épp Festetitsék
Szent Istvánnak rendkeresztjét.

Holló.

*) Az én kedves anyóké!

Adomák.

A mendikánsok leleményessége a régibb időben épen oly híres volt mint a katona és cigányé.

Történt, hogy egy d...i mendikáns rákivánt a tejfeles cipóra. Czipója volt, mert az az iskolától ingyen dukált, — de az ünnep már régen volt s így az utolsó garas is kilyukadt mellénye zsebéből. Kapta tehát magát, lement a piacra, ki völgyelt czipójával jött ment a guggoló kofák előtt sorba rakott tejfeles fazekak között — s egyszer csak zupp... a czipó mintha varázs ütésre történt volna, a czipó egy kondérnak tejfellel tömörített beltartalmának hullámban fördött. — A kofa nem rest, megkapja a mendikánst s megnyitja könnyen forgó nyelvének zsilipjeit s jól körül czirkalmazott tenyerét már már a szegény fiu arczata felé igyekszik irányítani, — de egy perez, a fiu elkezd halalmasan declamálni a legközelebbi leczkére feladott deák sententiát, mutogatván egyik kezével a másikat izenként. A felbőszült kofa békés szomszédja védelmére kél a lurkónak, kéré a másikat: hogy hagyjon békét a szegény fiunak, ki még mindég átkozta magát az ő szerény véleménye szerint azért hogy nem szánt szándékkal tette a csinyt. Az exegesis hatott. A sértett kofa méregetől összeránczolódott homloka kisimult, — s a czipó kiemeltetvén a tejfel közül, át adatott a mendikánsnak. — A mendikáns nagyot harap, — s még nagyobb rohög a rászedett kofán.

X... tanár, ki a sz...i iskolában a latin nyelvet tanította, felszólítá tanítványait, hogy mikor csak lehet latinul beszélgessenek, így tehetvén egyedül sajátjukká a holt nyelvet.

Történt hogy egy délutáni előadás alkalmával X... nagyot prűszentett. No ezt meg kell köszönteni gondolá egyik tanítványa, még pedig latinul. De hát hogy? ez volt a bökkenő. Hallotta ugyan hogy ilyen alkalmakkor az intelligensek „prositot“ kívánnak, — de ennyi egy érdemben megőszült latinnyel: tanárnak kevés. Egy nagyot gondolt, felállt s szólott ilyeténképen: „prosit tibi jentaculum Chiris-

tiane“ (Egészségedre legyen a fröstök Krisztián.)

Hogy a köszöntöt hangos kaczagás követte, mondani se kell.

K... megyében Gh... I... nek megvesztett egy ökre, az ökröt tehát lebunkózták és elásták. Látván ezt a faluvégen rostokoló sátoros cigányok, alig várták hogy beestveledjen kiásták az ökrhusát s bográcsokra aprítva jól ellakomáztak belőle.

Megtudván ezt. Gh... I... rögtön küldi hajduját a cigányokhoz, kérdeztetvén hogy nincs e valami bajuk a veszett hustól?

Dehogy van, dehogy van — felelé a vajda, — bár csak egy tiz akós hordó bora is megveszködött volna a nagyságos uraságnak.

Adakozások a rokkant honvédek menházára.

H-Pályiból: Debreczeni Mihály rektor 48 kr., neje Gyökös Mari 9 kr., gyermekeik: Irma 6 kr., Lajos 3 kr., Kálmán 3 kr. A növendékek közül: Kerek András 2 kr., Barabás Gábor 2 kr., Kádár Gábor 2 kr., Györffy István 2 kr., Györffy Lajos 2 kr., Szántó Sándor 2 kr., Buka Lajos 2 kr., J. Nagy Imre 2 kr., Pap Mihály 2 kr., Csengeri J. 2 kr., Nagy P. Bálint 2 kr., Kerek Mihály 1 kr., Szántó Lajos 1 kr., Csarnai Sándor 1 kr., Rác Mihály 1 kr., Rác Imre 1 kr., Vida József 1 kr., M. Berényi Antal 1 kr., Kis Sándor 1 kr. és Szabad István 1 kr., összesen 1 frt. o. é.

Sikatori pusztáról: Ványai Lajos gyűjtő 1 ft. Ványai Julianna 10 kr. Pákozdi Sára asszony 20 kr. Pásztor Mihály kerülő 30 kr. Palina Mihály kerülő 20 kr. Kari István béres 10 kr. Nagy István béres 10 kr. — összesen 2 frt.

Aradról: Jelenfy Béla mészáros székálló 50 kr. Sárka Lukács 50 kr. Farkas György 50 kr. Tiss József 25 kr. Tiss Katalin 25 kr. Tiss Mária 25 kr.

Pestről: Kováts Ferencz magyar királyi postahivatalnál kézbesítő 1 ft.

A Batthyányi szoborra.

Aradról: Szelle Dániel lakatos mester 50 kr. Jelenfy Béla mészáros székálló 50 kr. Wimmer Lajos 50 kr. Sárka Lukács 50 kr. Farkas György 50 kr. Tiss József 25 kr. Tiss Katalin 25 kr. Tiss Mária 25 kr. összes 3 ft. 25 kr.

Szerkesztőségünknel eddig begyűlt összesen a rokkant honvédek menházára 315 frt 25 kr. és két huszas.

Bornyú-szemű Jankli pofa képéhez.*)

No még ilyen jó tudóeskét
— Pedig éltem sok időeskét —
Sose láttam Mózes üesese,
Disznónak ez: úri öesese.

Az egész feje emberi,
Pofáját jó két fül veri.
A sertéje egész kondor,..
Ugy néz mint ravasz komondor.

Kürtő kalap van a fején,
Nimetnek láttam illyet én;
E sertés is német fajta,
Azért van frakkruha rajta.

De a farkát mi lelhetle,
Valaki tán lemetszette?
Le ám Dábilisz Débora;
Azért ni. . olyan kunkora.

Kövér manku ez bizonynal,
Mivel él? Subventzióval.
Igy lehet is szalonnája!
Hm! nagy úr az ő gazdája!

Mint hallom, azért hizlalja:
Hogy más beesületét falja,
És majd akkor levágatja,
Ha meg hal a „jobb párt“ s atyja.

*) A híven talált arcképet közkívánatra adom harmadszor. Matyi.

E „torba“ lenni szeretnék,
Hej tudom hogy vigan lennék.
No de egyhely még tán jut ott:
Fel is köszöntöm Kossutot.

HOLLÓ.

Gyorsposta.

Biz édes barátom!
Papa* rég nem morgál,
Azért mostan Matyi
Keményen megdorgál.
Tudom hogy e választ
Nem vártad, nem kérted..
A golya rugjon meg
Kiadom a képed!

Kis Bögösnek: No csak magold azt a „*ius canonicum*-ot“,
Majd elmulattatja a jó publikumot
Addig a „Nagy Bögös“, mig doktor Ballagi
Az eminentziát dérdurral adja ki.

„Jancsi és Pista barátom!“ a mint stylusából látom:
gyenge legény még a gáton,
hogy Matyival conversáljon.

Előfizethetni

a magyar nép határozott szabadelvű politikai
néplapjára

a

„NÉP SZAVÁRA“-ra.

Előfizetési ár egész évre	6	frt — kr.
„ félévre	3	„ — „
„ negyedévre	1	„ 50 „

Programmja 1848.